

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget, der er enslydende med det af flertallet i forbrugerkommissionens betænkning I, jfr. betænkning nr. 597, udarbejdede udkast til lov om mærkning, skiltning m. v. inden for forbrugsområdet, tilsigter at støtte forbrugernes mulighed for at bedømme priser og kvaliteter. Der henvises herved til betænkning af 9. oktober 1970, afgivet af det i folketingets nedsatte udvalg vedrørende forslag til lov om pristop. I betænkningen anførtes:

„Udvalget henstiller til handelsministeren, at forbrugerkommissionens arbejde med den lovgivning, der kan støtte forbrugernes mulighed for at bedømme priser, kvaliteter, service og lignende, fremmes med henblik på, at et lovforslag på disse områder søges fremsat allerede i indeværende samling.“

Det er ikke fundet muligt i denne sammenhæng at foreslå bestemmelser direkte vedrørende service og lignende, idet det er forslagsstillernes opfattelse, at sådanne bestemmelser vil have nøje sammenhæng med køberetlige, aftaleretlige og konkurrenceretlige regler, i relation til hvilke forbrugerens stilling vil blive underkastet nøjere undersøgelser gennem forbrugerkommissionens videre arbejde. På den anden side må det antages, at lovregler, der gør det lettere at vurdere priser og kvaliteter, i sig selv vil forbedre mulighederne for også at bedømme tilbud om service og lignende.

Udgangspunktet for forslagsstillernes overvejelser har været de bestemmelser vedrørende mærkning og skiltning m. v., som findes i prisindseendelovens §§ 3 og 4 og i konkurrencelovens § 16. Man har endvidere haft det af konkurrencelovudvalgets flertal udarbejdede lovudkast til ændring af prisindseendelovens § 4 for øje. Dette udkast, som fremkom i 1966, og som 3 gange har været fremsat som lovforslag i folketinget uden at nå frem til vedtagelse, har man imidlertid ikke ment at kunne blive stående ved, navnlig også fordi udviklingen i udlandet i de seneste år viser, at behovet for forbedring af forbrugerens orienterings- og vurderingsmuligheder med hensyn til pris og kvalitet af varer og tjenesteydelser må tilgodeses gennem udformningen af fastere regler. Flere lande har gennemført generelle regler om prismærkning og skiltning, fortrinsvis med hensyn til varer, men også i et vist omfang med hensyn til tjenesteydelser. Mere specielle regler — i første række om fødevarer — findes i de fleste lande. Alt i alt er der en stigende tendens til at gennemføre foranstaltninger med henblik på at lette forbrugerens mulighed for at foretage sammenligning af udbudte varer og tjenesteydelser.

Der kan særlig peges på, at man i Vesttyskland i 1969 har indført en række obligatoriske regler om oplysning og mærkning med pris pr. salgsenhed eller ydelse for varer og visse tjenesteydelser, der tilbydes den såkaldte „Letztverbraucher“.

Vedrørende færdigpakkede detailsalgsvareer kræves generelt i bl. a. Vesttyskland og Svejts oplysning ved mærkning eller skiltning af prisen pr. enhed. I andre lande er lignende lovgivning under forberedelse.

Vedrørende adgangen til at kræve indholds-, egenskabs- og kvalitetsmærkning af varer kan henvises til Norge, hvor man ved lov af 24. maj 1968 om „merking av forbruksvarer, som omsettes eller er beregnet på å omsettes til vanlige forbrukere“ har fået en sådan hjemmel. Kravet om mærkning omfatter ikke blot navn og adresse på den, der har produceret eller importeret eller pakket varen, men tillige oplysning om sammensætningen af varen, mængde, egenskaber eller andre lignende oplysninger, som har betydning for at bedømme varens kvalitet og brugsegenskaber. En lignende bemyndigelse til at kræve mærkning findes i den engelske Trade Descriptions Act 1968.

Generelle, obligatoriske prismærkningsregler med nødvendige undtagelser og dispensationsmuligheder og suppleret med bemyndigelsesregler i faste rammer vil efter forslagsstillernes opfattelse være forbundet med færre administrative problemer end en udvidelse af den bestående lovgivning vedrørende mærkning og skiltning m. v. med pris og mængde, som bygger på bemyndigelsesregler alene.

De foreslåede prismærkningsregler vil imidlertid alene kunne opnå den tilsigtede virkning, såfremt der tillige skabes hjemmel for, at varer skal forsynes med oplysning om deres egenskab, indhold m. v. Det vil på dette område være nødvendigt at bygge på en bemyndigelsesregel, jfr. lovforslagets § 6. En regel af denne art har ikke hidtil foreligget i dansk lovgivning, men i konkurrencelovsbetænkningens udkast til ændring af prisindseendelovens § 4 var medtaget en generel bemyndigelse for monopoltilsynet til at foreskrive indholds- og egenskabsmærkning. På specielle områder, således f. eks. for levnedsmidler, medicinalvarer, giftstoffer, elektriske artikler m. v., hvor hensynet til det sundheds- og sikkerhedsmæssige har spillet ind, findes der imidlertid i særlovgivningen bemyndigelsesregler, i henhold til hvilke mærkningsbestemmelser af forskellig art er udstedt. Formålet med den her foreslåede bestemmelse er derfor dels at virke som supplement